

Epidemiologische surveillance van Q-koorts

Coxiella burnetii - 2019

Auteurs: A. Litzroth, M. Van Esbroeck, M. Mori

Hoofdpunten

- In 2019 werden door het Nationaal referentiecentrum 22 gevallen van Q-koorts gerapporteerd, waarvan 10 bevestigd, vijf waarschijnlijk en zeven mogelijk. Dit aantal ligt in lijn met de voorbije jaren.
- Er waren slechts zeer beperkte gegevens beschikbaar over land van besmetting.

Informatiebronnen

- Epidemiologische surveillance sinds 2011 door het [Nationaal referentiecentrum \(NRC\) *Coxiella burnetii*-*Bartonella*](#) dat bestaat uit een consortium van het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG), Sciensano en Cliniques Universitaires UCL Saint-Luc. Binnen het consortium staat het ITG in voor de serologische surveillance en Sciensano voor de bacteriologische surveillance van *Coxiella burnetii*. Enkel recente/acute infecties en chronische infecties die door PCR zijn bevestigd, worden geregistreerd.
- Q-koorts is meldingsplichtig in de drie regio's:
 - Vlaanderen: acute Q-koorts.
 - Wallonië: alle bevestigde gevallen van Q-koorts.
 - Brussel: Q-koorts, niet verder gespecificeerd.

Gevalsdefinitie

- Bevestigd geval: positieve PCR, seroconversie of viervoudige titerstijging van de IgG-antilichamen in gepaarde stalen of hoge titer van de IgM- en IgG-antilichamen in een enkelvoudig staal.
- Waarschijnlijk geval: hoge titer van de IgM-antilichamen ($\geq 1/256$) in afwezigheid van IgG-antilichamen of een lage titer IgM- en IgG-antilichamen.
- Mogelijk geval: titer van IgM-antilichamen $\geq 1/64$.

Als er klinische gegevens voorhanden zijn, wordt daar ook rekening mee gehouden bij de interpretatie van de resultaten.

Epidemiologie

NRC

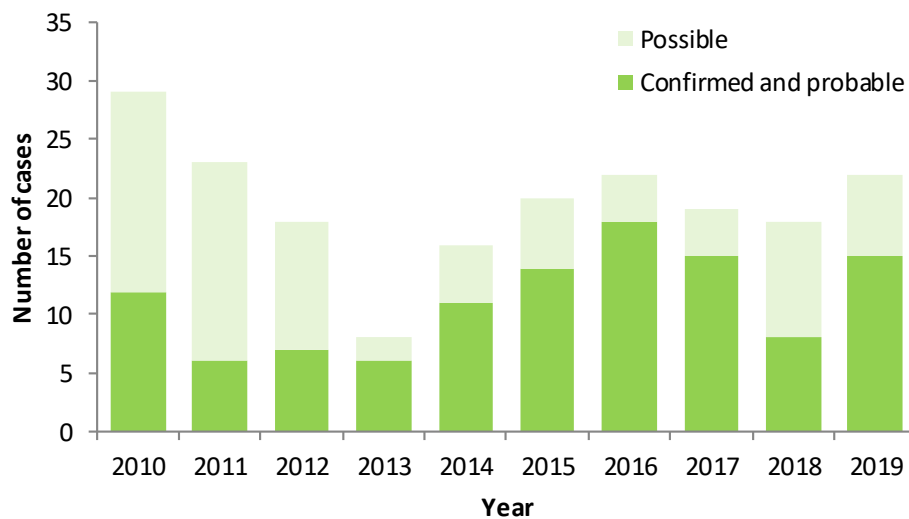
- Aantal gevallen: 22 gevallen waarvan 10 bevestigd, 5 waarschijnlijk en 7 mogelijk. Dit aantal ligt in lijn met het aantal van de voorbije jaren (Figuur 1).
- Type infectie: er was voor geen enkel geval bekend of het om een acute of een chronische infectie ging.
- Geslacht: 15 van de 22 gevallen (68%) waren mannen.
- Leeftijd: de leeftijd van de gevallen varieerde van 19 tot 84 jaar (mediaan=63,5 jaar).

- Verdeling per regio: 12 gevallen woonden in Vlaanderen, 7 in Wallonië en 3 in Brussel.
- Land van besmetting: van de 2 gevallen waarvoor de informatie bekend was, werd er 1 geval in België besmet en 1 geval in Egypte.
- Bron van besmetting: niet gekend.
- Seizoenstrend: gevallen werden het hele jaar door gerapporteerd (Figuur 2).

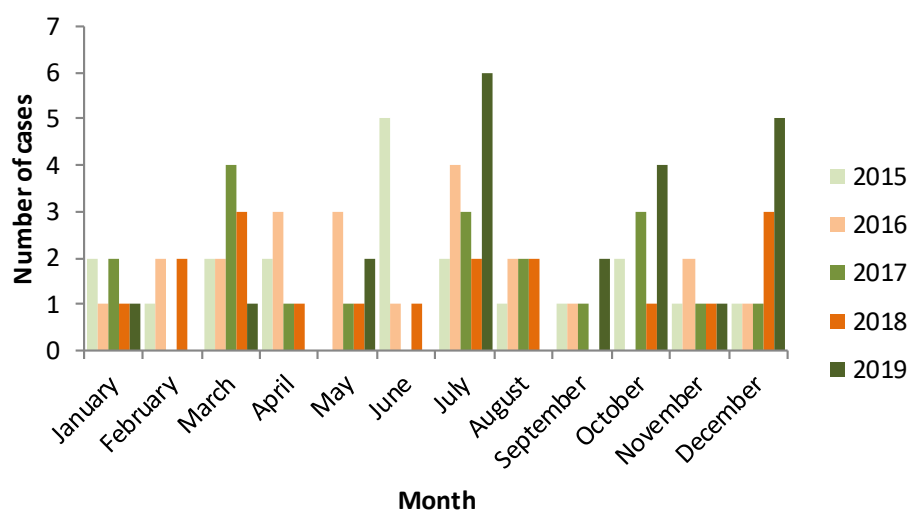
Verplichte melding

- Via de verplichte melding werden in Vlaanderen 7 gevallen gemeld. Het ging om 3 bevestigde en 4 mogelijke gevallen. Hiervan werden er 3 ook door het NRC gediagnosticeerd. Zes gevallen waren besmet in België en voor één geval was de plaats van besmetting niet gekend.
- In Brussel werden 2 bevestigde gevallen van Q-koorts gemeld. Hiervan werd er één ook door het NRC gediagnosticeerd.
- In Wallonië werd 1 bevestigd geval van Q-koorts gemeld. Dit geval werd ook door het NRC gediagnosticeerd.

Figuur 1: Aantal gerapporteerde gevallen van Q-koorts volgens gevaldefinitie per jaar, België, 2010-2019
(Bron: NRC voor *Coxiella burnetii*)

Figuur 2: Aantal gerapporteerde gevallen van Q-koorts per maand, België, 2015-2019
(Bron: NRC voor *Coxiella burnetii*)

Belang voor volksgezondheid

Het aantal gerapporteerde gevallen in 2019 lag in lijn met de voorbije jaren. Gevallen werden het ganse jaar door gediagnosticeerd. Mannen vormen het merendeel van de gevallen, dit is eveneens gekend uit de literatuur en is toe te schrijven aan het feit dat mannen vaker risicoberoepen uitoefenen (zoals bvb. in de veeteelt). Q-koorts verloopt in 60% van de gevallen asymptomatisch en een besmetting wordt dus vaak niet gediagnosticeerd. Bij gevoelige personen kan een beperkt aantal bacteriën de ziekte al veroorzaken. Een snelle identificatie van de gevallen en de besmettingsbron is belangrijk om toereikende preventieve en controlemaatregelen te kunnen nemen. Deze maatregelen bestaan vooral uit de voorlichting van kwekers over het risico op overdracht van de ziekte en over de algemene procedures zoals vernietiging van de moederkoek, de toepassing van de vaccinatieprocedure bij de dieren, de strikte opvolging van hygiëneregels en het naleven van de reglementering betreffende bemesting.

Meer informatie

- Zorg en gezondheid. Richtlijn Q-koorts. Beschikbaar via: https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/Richtlijn%20Q-koorts_2016.pdf
- European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Facts about Q fever. Beschikbaar via: <https://ecdc.europa.eu/en/q-fever/facts>
- European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Q fever – Annual epidemiological report for 2019. Beschikbaar via: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/AER-Q-fever-2019.pdf>
- Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV). Q-koorts. Beschikbaar via: <http://www.afsca.be/diergezondheid/qkoorts/>
- European Food Safety Authority. Q fever. Beschikbaar via: <https://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/q-fever>